

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kilworth_Garry_Douglas-Slepa_okna.pdb

PDB Name: Kilworth Garry D. - Slepa okna

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 25.9.2007

Modification Date: 25.9.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Garry Kilworth
Slepá okna

V Quinlanových očích se zlostně blýskalo. "Uvědomuješ si vůbec, jak jsi na tom s časem?"

"Jo," řekl jsem. "Je srpen."

Přestože jsem si to nepřipouštěl, přijel jsem, na Dálný východ, abych unikl přesnosti. Stál jsem na rušném chodníku v Bangkoku a upíjel z orosené sklenice oranžá-du, když jsem si uvědomil, čím mě vlastně Východ přitahuje. Nikdo se doopravdy nestará, jestli se mu "quartzky" ve srovnání s nějakými přesnými atomovými hodinami zpožďují nebo předbíhají o tři nanosekundy. Touha po přesnosti, kterou mají západáci v krvi, se zde zdá nenormální. Všem to bylo skutečně jedno ... až na Quinla-na. Jenže já, coby klid'as ve vztahu k sobě, když už ne ke světu, jsem nikdy nebyl zcela připraven na neklid, v němž se Quinlan ustavičně zmítal.

"Měli jsme se tu sejít v osm," dorážel. Já na tu schůzku zapomněl.

Měl pravdu, chtěl jsem se tedy omluvit, ale pod jeho palbou mi to připadalo obtížné. Quinlan byl takový vysoký morous, australský dopisovatel na volné noze a dobrodruh s jakýmsi neurčitým cílem, který se skrýval za jeho toulkami. Po Vietnamu zůstal na Východě, ale na rozdíl ode mne měl málo peněz, jež mu zřejmě byly stálým zdrojem roztrpčení. Společnost toho druhého jsme oba tolerovali prostě proto, že jsme byli dva Kavkazané vydání napospas asijskému živlu. Doma bychom se jeden druhému vyhnuli. Věděl jsem, že mě nenávidí pro mé peníze a také proto, že jsem mohl odjet domů, nebo kamkoli jinam, kdy se mi zachtělo. Byl o deset let starší než já. Neměl jsem ho rád a bál jsem se ho, protože mi připadal tak trochu bláznivý -zadumaný, prudký a pohrdavý ke všem formám autority. Měl úzký obličej, obvykle

porostlý řídkým strništěm, a tmavé oči, které nevydržely chvíli v klidu. Vypadalo to, jako když čeká, že ho každou minutou někdo úkladně zavraždí. I když jsem se ho bál, respektoval jsem ho. Byl v Kambodži v době, kdy případné návštěvníky víc než jen zastrašovali, a vrátil se s hlavou pořád pevně na krku. Dva Kanadťané, kteří tam odjeli s ním, byli chyceni jednou nebo druhou stranou a během těch dnů pomalu umučeni k smrti. Quinlan tu vraždu pozoroval z úkrytu, neschopen jim nikterak pomoci. V kavárně na chodníku jsem si našel vratkou židli a posadil se. Quinlan se chvíli rozmýšlel, ale nakonec zůstal.

"Tak kde jsi byl?"

Odpoutal jsem pozornost od tváří kolemjdoucích a zkoumal jeho nasupený výraz.

"Promiň. Ta schůzka mi vypadla z hlavy. Naline mí to ještě připomínala, ale...", pokrčil jsem rameny.

"Děje se tu taková spousta věcí, že člověk snadno zapomene." Byla to Naline, moje dívka, která mě s Quinlanem seznámila. Potkala ho o několik dní dříve než já na jednom večírku, pořádaném bangkokskými novinami, pro něž pracovala.

Civěl na mě plných patnáct sekund a jednou nebo~ dvakrát se zdálo, že mi jednu vrazí. Pak se mu na tváři objevil výraz rezignovaného opovržení a usadil se naproti. Hodil si nohy na kraj stolu a posunul se v židli dozadu.

"Kristepane," řekl pobouřeně a zadíval se mi zpříma do očí. Byl to jeden z těch pohledů, které protivník téměř nedokáže vydržet. Odvrátil jsem se.

"Potíž je v tom," řekl, "že tě potřebuju. Potřebuju tvé ... peníze."

"Alespoň jdeš rovnou k věci, i když snad poněkud neohleduplně a netaktně..."

Ty peníze, to byl dárek - ne, vlastně úplatek - od mého otce. Dal mi je, abych je použil na rozjezd podnikání ve Spojených Státech, ale když v Londýně zemřel rok poté, co jsem skončil studium na Kalifornské univerzitě v Los Angeles, vypadl jsem ze Států dřív, než se máma se mnou mohla spojit. Nežili spolu už deset let, a ani jeden po mně netoužil.

"Samozřejmě, že se ti to vrátí. Desetinásobně," řekl Quinlan a najednou se naklonil kupředu, takže se jeho oči zastavily jen několik centimetrů od mých. "Potřebuju materiální podporu, Andy."

"K čemu to?"

"Potřebuju, abys financoval jednu výpravu. Kristepane, ne moc. Jen nějaké vybavení a zásoby.

Samozřejmě v rámci tvých možností, věř mi. Potíž je v tom, že to potřebuju brzy a..."

"Záruky?" vyzvídál jsem.

Jeho obličej se znovu zachmuřil. Na okamžik se jeho nadšení změnilo v roztrpčení.

"Žádné. Budeš mi muset věřit."

"Myslel jsem si to. Kde to je?"

"Kde je co?" Zdálo se, že ho má otázka doopravdy zaskočila.

"Ať je to místo, kam se chystáš, kdekoli, třeba bych chtěl jet taky."

Pobaveně se zasmál. "To pusť z hlavy. Je to v Kambodži. "v

KAMBODŽA. To jméno okamžitě vyvolávalo vidinu zeleného listoví v několika vrstvách nad sebou.

Terasy, neproniknutelná džungle. Pod tím vším tmavé, ponuré řeky, plazící se po bříse potichu jako hadi v podrostu. Pobožené chrámy, jejichž kameny rozerval vegetace. Pak tu byly hrůzy, které vytvořil člověk. Lebky povražděných rolníků nakupené na hromady. Hrůzné příběhy patrné z groteskních tvarů umučených těl. Na skalách jako uschlé těsto - mozky.

"Už jsem tam byl," řekl jsem odměřeně.

"Myslím samotný. Ne bezpečně chráněný v kruhu vojáků."

"Jestliže to, co ode mě žádáš, jsou moje peníze, pak půjdu s nimi," odpověděl jsem. Myslel jsem to vážně. Thajsko bylo dobré pro mou duši, ale mé tělo rychle chátralo následkem hrubého zacházení, kterého se mu dostávalo. Potřebovalo protáhnout a já jsem potřeboval vzrušení. Krom toho se to teď v Kambodži celkem uklidnilo.

"A Naline," dodal jsem, "ta půjde taky." (Naline mě informovala, než jsem toho rána odešel. "Quin ti nabídne obchod," řekla. "Má to co do činění s cestou. Ráda bych jela taky." Když jí na něčem záleželo, trochu nakrčila čelo a sešpulila malá orientální ústa. V té chvíli byla neodolatelná.)

Přihloupě se uculoval. "Něco jsi tam chytil. Je to pěkně ohavná infekce."

"Cože?"

"Láska. To je horší nemoc než tyfus. Dobrá, dobrá, jen se nezblázní," řekl, protože jsem sám cítil, jak zlostí rudnu. "Počítám, že vás budu muset vzít oba. Umíš šplhat? Myslím, po horách."

"Vždyť víš, že umím. Říkal jsem ti to... onehdy na tom večírku. Německé Alpy a kanadské Rockies... a v Kambodži," dodal jsem až po chvíli. Urážka armádního doprovodu byla stále ještě živá.

"V pořádku. Pamatuju se... ale tys byl na večírku zlinko-vanej, jak zákon káže. Jen jsem se chtěl ujistit, protože jakmile jednou vyrazíme, nebude už cesty zpátky. A co ona? Naline?"

"To je oukej. Šplhala se mnou už několikrát."

"Udělej něco pro sebe. Půjč mi jen peníze. Jestli se komukoli z vás něco stane, nevracím se zpět, ani nezastavuju."

"Půjďme," řekl jsem rozhodně.

Quinlan na mě civěl celou minutu, a pak řekl: "Dobrá. Budu tady zítra v devět ráno. Prokaž mi laskavost a buď tu včas. Není to zas až tak těžké. Stačí se jen podívat na zápěstí."

Ukázal jsem mu bílé kolečko, kde bývaly mé hodinky, a on netrpělivě potřásl hlavou. "No tak se, prokristapána, někoho zeptej." Potom vstal a odešel, hledaje cestu v proudu chodců. Seděl jsem a dopil sklenici, a teprve potom jsem zasel k Naline. Byla to krásná indočínská dívka, která vyrostla v Hongkongu. Asi před dvěma roky, než jsem přijel do Thajska, jsem ji potkal v horolezecké výpravě v Kambodži. Pracovala tam jako úřední fotografa pro hongkongské sponzory. Quinlan měl v jednom pravdu -úplně jsem se do ní zbláznil.

Musel jsem si připustit, že mě to chytlo. Kdo by odolal pokušení v podobě zakopaného pokladu nebo nějakého bájněho zvířete? Já určitě ne. Romantice a dobrodružství jsem přístupnější než kdokoli jiný. Začali jsme nakupovat věci podle seznamů, které nám sepsal. Jednalo se o jídlo a lovecké zbraně, ale z velké většiny naše nákupy sestávaly z horolezeckého vybavení: lan, skob, kladívek.

Nakonec, a s největšími obtížemi, jsme nakoupili havířské helmy spolu s připevněnými svítilnami a těžkými bateriemi na záda.

"Doly," řekl jsem horlivě a pokoušel jsem se vzpomenout si, které vzácné nerosty se v Kambodži těží. Zlato? Stříbro? Quinlan se mi jen smál.

"Žádnou vysílačku?" zeptal jsem se později a přiznávám, že poněkud dychtivě.

"Kdo si myslíš, že pro nás půjde, až budeme v rejži? Spojené národy?"

"A co když zůstaneme trčet uprostřed hor?"

"Pak se budeme muset dostat dolů. Hele, důvěřuj mi, Andy." Vždycky mi říkal křestním jménem. Já jsem to jeho ani neznal.

"Rádio by bylo k ničemu. Jen by nás dostalo do potíží."

"To jako že bychom naši pozici vydali všanc teroristům?"

"Teroristům nebo někomu jinému. V džungli je každý nepřítel. Znal jsem lidi, kteří se jednou dostali moc blízko k pobřeží. Byli na cestě do Thajska a chtěli si jen koupit týkové dřevo na novou palubu pro svou jachtu. Byli zadrženi a úřady je umučily k smrti. Koukni, Andy, jestli..."

"Jdu s tebou," řekl jsem ponuře.

"Jak chceš, ale řídit se budeš podle mě."

Posledním nákupem byl starý otřískaný Land Rover.

Tu noc strávil Quinlan kouřením marihuany, protože, jak tvrdil, nikdy se nezlinkoval, když potřeboval používat

mozek. Já jsem kdesi vyhrabal láhev brandy a utěšoval se z ní celou cestu k Naline.

Naline znamená v hindštině lotosový květ, ale pro mě představovala spíš nějakou tmavou, záhadnou orchidej, pro její černé vlasy a hluboké oči plné starobylých tajemství. Potřeboval jsem ji víc než tu brandy.

Následující ráno bylo stejně dusné jako každé jiné. Těžký a vlhký vzduch v pokoji ležel na mé nahé hrudi. Vstal jsem a osprchoval se právě pro ten báječný pocit a pobídl tak Naline, aby učinila totéž. S Quinlanem jsme se sešli, jak bylo stanoveno. U Zlodějského trhu. Dorazili jsme o půl hodiny později. Quinlan seděl v Land Roveru na místě řidiče a netrpělivě turova! motor. Když jsme s Naline spěšně nastoupili, vrazil tam rychlost a vyletěl z tržiště jako šílenec. Začínal jsem si zvykat na Quinlanovy nálady,

i když jsem tušil, že je má vždycky dobře pod kontrolou, ať už si jeho okolí myslelo, co chtělo. Věřil jsem, že větší část z toho je divadlo. Podezřívám ho, že si rád na něco hraje, a to zvláště před takovým obecnstvem jako jsme byli já a Naline.

Prašné cesty se zdály bez konce. Nakonec jsme za několik dní dorazili k místu, odkud jsme už museli pěšky. Opustili jsme auto a schovali ho pod vodopádem, ale byli jsme na pochybách, jestli ho tam ještě najdeme, až se budeme vracet. Myslel jsem si, že jsem v Bangkoku vypotil duši. V podrostu však byla vlhkost desetinásobně větší. Vmžiku nebylo na našem oblečení do džungle místočko suché. Těžce se mi dýchalo, vzduch byl vlhký až hrůza. Bylo tam vlhko, tmavo a nepřístupno jako uvnitř stohu sena.

Propleteným listovím se šlo ztěžka, kdykoli to bylo možné, vybrali jsme si úzkou cestičku. Silnicím jsme se vyhýbali, a pokud to bylo nezbytné, přecházeli jsme je rychle. Jestli jste už někdy byli v džungli, umíte si představit, že to je jako pobyt v sauně nacpané rostlinami. Jen stěny jsou z kmenů stromů a střecha z tlustých, vosko-vitých listů. V těžkém vzduchu bzučí hejna pomalého, přihlouplého hmyzu, který vám vlétá do úst, do uší a očí a cítíte, jak vás pronásledují nehmotné skřeky neviditelných zvířat.

Quinlan strávil s kompasem v ruce většinu času nad mapami: špinavými, zteřelými cáry plátna, pokrytými skvrnami potu. V noci jsme spali v těsném trojúhelníku. Říkám spali, ale já jsem sotva zamhouřil oko. V životě jsem se tolik nebál. V každém zašustění lístečku jsem už viděl člověka nebo masožravé zvíře, kteří mi jdou po krku. V džungli se to jen hemžilo spoustou neidentifikovatelných zvuků. Ať to bylo jakkoli zvláštní, Naline vypadala, že z nás tří se jí to týká nejméně. Snad měla nepodloženou víru v naši schopnost chránit se. Nebo snad měla odvalu, která zakrývala výraz její tváře. Vlastně se zdálo, že se ani v nejmenším nebojí. Jednou poznamenala mým směrem: "Víš, vždycky jsem si myslela, že Quinbude v džungli jako doma, když se ve městě necítí ve své kůži. Ale vypadá to, jako by se nehodil ani tam, ani tam, co říkáš?"

"On je ztracená existence, tak jaképak copak."

"A ty," řekla a své černé šikmé oči upřela na mou tvář, "ve městě jsi někdo jiný," což bylo velmi ohleduplně řečeno a znamenalo to, že si uvědomila, že ve městě jsem měl peněženku. V jejím hlase se neskrývalo slabé opovržení.

V džungli jsme byli už šestý den., když se stalo něco, co změnilo mou cestu v hrozný sen. Šli jsme podél skrytého potoka, když jsem ucítil, že mě něco chňaplo za kalhoty. Když jsem se podíval dolů, náhle se zavlínila vysoká tráva. Nikdy jsem se nedozvěděl, co mě vlastně kouslo.

Chvatně jsem si vytáhl nohavici. Kůže byla propíchnuta kousíček nad botou.

Naline a Quinlan šli dál, aniž by tušili, co se stalo.

"Quine!"

Obrátil se a udiveně se zamračil.

"Co je?" A dodal: "Proč sedíš na zemi?"

Snažil jsem se mluvit klidně, ale třásl se mi hlas a nemohl jsem to přemoci.

"Myslím, že mě kousl... nějaký had."

"Ty myslíš...?"

"Jo. Přímo do kotníku."

Byl velmi rychlý. V lékárnice jsme měli sérum, ale existuje spousta různých hadů. Quinlan mi rozřízl nohu a snažil se vysát ránu, ale to bylo čistě amatérské snažení. Dělal jen to, co si myslel, že je správné udělat. Po minutě nebo dvou to vzdal.

Naline mi píchla univerzální sérum, pak ustoupila a pozorovala mě. Nic mě nebolelo, ale měl jsem strach. Chtělo se mi vstát a běžet o závod s životem. Bojoval jsem s narůstající panikou.

"Budete mi muset pomoci se vrátit." Uvědomoval jsem si, že mi leknutím bije srdce jako zvon. Vyměnili si významné pohledy a Quinlan řekl: "Teď už se vrátit zpátky nemůžeme. Zašli jsme už příliš daleko.

Nejlepší bude, když budeš klidně ležet. Čím víc se budeš hýbat, tím rychleji se jed dostane do srdce a do mozku."

"Mohli byste mě nést na nosítkách."

"To pust' z hlavy. Nikdy bychom se tam nedostali včas a celá výprava by zkrachovala," dodal ledově.

"Do hajzlu s celou výpravou!" zařval jsem. "Vždyť třeba umírám." Vstal jsem a zkoušel nohu. Naline mě začala fotografovat.

"Jdi s tím někam," zaječel jsem. "Nejsem žádná manekýna." Kousla se do rtu a zamračila se. "Promiň," řekla tiše. "To je ze zvyku. Ale Quin má pravdu, Andy. Nemohla bych tě nést... jsi pro mě příliš těžký." "Musíme doufat, že to dobře dopadne," řekl Quinlan -a to bylo veškeré psychologické uklidnění, kterého se mi od mých společníků dostalo. Celý jeden den jsme zůstali na stejném místě, aniž by pro to byl nějaký rozumný důvod. Částečně to byly sympatie na jejich straně a částečně zdržovací manévry a smířování se smrtí na straně mé. Nic se nestalo. Žádné příznaky horečky nebo bolesti v hrudi se neobjevily, a nakonec jsme usoudili, že ten had asi nebyl jedovatý. Dalšího rána za rozbřesku jsme vyrazili dál. Quinlan poznamenal, když už bylo jasné, že budu v pořádku, že nikdy nepochopil, proč byly stvořeny bytosti s obrannou zbraní, neboť když už tuto zbraň použili, oběť měla stále spoustu času soupeře zabít. Odpověděl jsem, že snad vědomí toho, že by to mohlo být osudové, úplně stačilo. To, co jsem já nikdy nepochopil, bylo, že pokud tato stvoření měla patřit do světa, kde panuje řád a ne chaos, proč tedy měla spousta z nich schopnost obrovské ničivé síly. Tvorové, kteří měli tolik jedu, že by dokázal

zastavit srdce slona, obývali místa, kde bylo největší zvíře velikosti psa.

Než jsme rozbili tábor, všiml jsem si na noze tenké rudé čáry, která běžela podél žíly od stopy zubů. Ostatním jsem nicneřekl.

Za tři dny jsme dorazili na malou mýtinu, kde Quinlan zastavil: "Tady zemřeli Řiče a Baker," řekl. Kanad'ané.

"Bože!" Nervózně jsem se rozhlédl.

Quinlan dlouho stál a civěl před sebe. Já jsem mumlal cosi v tom smyslu jako: "Tak abychom snad šli," a on se otočil ke mně.

"Víš vůbec, co se tady stalo?" zařval.

"Nekřič tolik," naléhal jsem. "Jo, vím. Vyprávěl jsi mi to."

Naline hleděla štěrbinkami očí z jednoho na druhého.

"Ještě jsem ti neřekl, že zatímco dali ty dva napíchnout na lůžka z barnbusových nožů, musel jsem se doplazít pro mapy."

Vyděsil jsem se. "Ty jsi je vzal, když umírali?"

"Jiná možnost nebyla. Pomoci jsem jim nemohl. Bandity se to tu jen hemžilo. Dalo mi to dva dny potu, než jsem se k nim proplazil. Co myslíš, že jsem měl dělat? Stačilo, že jsem musel přihlížet, jak je pak opékali. Vždyť to byli, prokristapána, moji kamarádi." Černé splihlé vlasy mu padaly do neklidných očí a já měl knedlík v krku, takže to ve mně při dýchání lehce hvízdalo. Obrátil jsem se a začal se zabývat batohem, dokud jsem opět nezískal kontrolu nad svými emocemi. Když jsem se znovu otočil, Naline měla ruku položenou na jeho paži. Celý se třásl jako osika. "To bude v pořádku, Quine," říkala. Později už o důvodech, pro které potřeboval mapy, hovořil mnohem rozumněji.

"Bez nich bychom nikdy nenašli místo, které hledáme," řekl.

"A co to vlastně hledáme?" zeptala se Naline. "No, tak Quine, teď už nám to můžeš říci. Určitě jsme už blízko."

Kdybych to byl býval já, kdo se ptal, Quinlan by mě pravděpodobně ignoroval. Místo toho řekl: "Jasně. Máte právo to vědět. Hned teď." Sesedli jsme se kolem malého ohně, i když jsme riskovali, že kouř ucítí bandité. Nebáli jsme se však, že by nás někdo vypátral, protože jsme se vmáčkli pod baldachýn vzájemně propletených větví stromů a byli jsme obklopeni listovím. Uzavření uvnitř košíku upředemného z džungle. Poblíž nepřetržitě burácel vodopád. Naline mu říkala "drak z vodních kamenů". V hustém podrostu nebylo obtížné vejít přímo do jeho rozevřených čelistí s řadami stříbrných zubů. "Teď jsme se dostali na vyvýšením, to je jasné." Zdálo se, že mu oči planou vzrušením. "Hledáme čtvrtý základ." Pohlédl jsem na něj, ale ne v úžasu, nýbrž v naprostém zmatku.

"Nová barva," vysvětloval. "Člověk doposud poznal jen tři základní pigmentové barvy. Je možné, že tahle je tou čtvrtou."

Byl to blázen. Měl jsem si to celé uvědomit dřív, že Quinlan je úplně vyšinutý. A on se díval na MĚ, jako kdybych JÁ byl ten největší ůlpas, se kterým kdy měl to potěšení spolupracovat.

"Jak ta barva vypadá?" zeptal jsem se zkusmo. Tou dobou mě už noha pekelně bolela. Pokoušel jsem se ránu vyčistit, ale hnisalo to stejně. To nebyl hadí jed, nýbrž stará dobrá otrava krve. A to všechno kvůli

tomu šilenci. "Jak mám, zatraceně, popsat barvu, kterou jste nikdy neviděli? Jediné, co vám mohu odpovědět, je, že to není ani žlutá, ani červená, ani modrá. Dokonce ani já jsem ji nikdy neviděl-ale je tam."

Podal k tomu dvě nebo tři vědecky znějící vysvětlení, jež by snad mohla novou barvu objasňovat, a dokonce nepravděpodobné (já bych spíše řekl nemožné) teorie o novém základním pigmentu, který obsahuje polovlnové délky a směs vlnových délek, a tímto stylem pokračoval, dokud jsem ho nezastavil. "Nerozuměl jsem ti ani slovo," řekl jsem podrážděně. "Podle toho všeho by to klidně mohly být vyfantazírované bláboly." Snažil jsem se být sarkastický, ale Naline řekla: "I to je možné." Quinlan se na mě usmál. Takže ona byla na jeho straně? Oba dva byli blázni a já to s nimi musel trpět, dokud mi neukáže, kudy vede cesta zpět.

"V jaké formě se nachází?" zeptal jsem se.

"Dobrá otázka, ale nevím ani to. Tuším, že to bude nějaký minerál," odpověděl Quinlan.

"Co s tím budeš dělat?" nadhodil jsem.

Naline se na Quinlana usmála. "Cokoli, na co si jen vzpomeneš. Umím si představit, jakou hodnotu by měla nová kosmetika pro ženy. Nebo ozdoby... sošky. Nová barva... Ta bude mít nesmírnou cenu," "A co když je to ve formě krystalu," namítl jsem rychle a ne moc chytře. "Nedokážeš tomu dát žádný tvar."

"Děláš si legraci?" řekl Quinlan. "Pokud je to krystal, pak jsme pohádkově bohatí. Vzácný krystal dříve neznámé barvy. Bože!"

Oči mu svítily jako šilenci. Čtvrtá základní. Blázen.

Blázen. Za chvíli se začali oba smát, nejprve Naline, potom Quinlan. Ať je ta věc, co chce, křičel Quinlan, na trhu to bude trháč. Dokonce i uvadlou květinu lze uzavřít do plastiku nebo do laminátu, aby si uchovala barvu. Tancovali kolem stromů, jako by zapomněli, v jakém nebezpečí můžeme být, a bláznivě se smáli.- Pak se mezi záchvaty hysterie vzájemně objímali a líbali, a ani mě nevynechali. Pamatuji se, že jsem tenkrát zaznamenal, že se tiskla ke Quinlanovi déle, než bylo nutné, ale pak jsem tu myšlenku zavrhl. Jak dlouho znamená "nutné"? Kdo jsem byl já, který nenáviděl přesnost, že jsem se odvažoval měřit délku jejich objetí? Oba byli opojeni vidinou naší budoucnosti a připouštím, že to bylo nakažlivé. Když smích ustal, zeptal jsem se potichu Quinlana, jak si může být tak jistý barvou, kterou nikdy neviděl.

"Jeden Francouz ji našel na konci 50. let. Napsal dopis svému příteli. Ten přítel později emigroval do Kanady a já jsem ho potkal v 60. letech. Ještě s jedním přítelem jsme naplánovali expedici. Jak to skončilo, už víš."

"Co bylo v tom dopise?" zeptal jsem se.

"Zas až tak moc dobrý přítel to nebyl. Vzal jsem ho za slovo, protože věděl, co dělá. Řekl mi jen, že ten Francouz našel novou barvu, která je v prodejné formě."

"Měl s sebou nějakou speciální výstroj?"

"Měl batoh, kterého se mi nikdy nedovolil dotknout. Ať byl na stopě čemukoli, odpověď ležela v tom batohu. Bandité dostali ten..."

"A ten druhý Kanad'an?" ptal jsem se.

"Věděl asi tolik co já."

Naline řekla: "Co se stalo tomu Francouzovi, Quine?"

"Něco chytil - nějakou tropickou horečku - a zemřel na sampanu cestou do Hongkongu. Jeho osobní věci jsme předali celníkovi. Ten dopis byl mezi nimi." Quinlan pokrčil rameny. "Ale to brzy zjistíme."

"Čtvrtá základní," řekl jsem znovu a zbytečně.

"Jo, přesně tak."

Listoví bylo husté a vzájemně propletené, a když jsme je odstranili, objevily se nám pod nohama díry ve skále. Naline některé z nich vyfotografovala. Foták mi znovu připomenul mé zranění. S nemocnou nohou to nebude žádná procházka. "Myslel jsem si, že budeme šplhat vzhůru," řekl jsem. Začínal jsem se cítit každým coulem podveden. Hrát si na jeskyňáře. Měli jsme lézt dolů, do podzemí. Báł jsem se, že se ocitnu v pasti, zapasovaný v nějaké štěrbině hluboko v temnotě země. Nad námi se zvedaly hory, zprvu temně zelené, a potom čím dál tmavší. Olověný opar se vznášel mezi stromy na několika místech a nalevo se v údolí objevil horský hřeben, náhle strmící vzhůru k obloze. Scéna jako vystřižená z prehistorie: její mrtvá váha na zádech moderního světa. Na tomto místě nežili žádní lidé.

"Co když začne pršet, až budeme dole?"

"Tak se s největší pravděpodobností utopíme. Ale nebude. Období dešťů je ještě daleko."

"Ale..." Nemohl jsem se zbavit hrůzy, která mě jímala, když jsem civěl na ta tři pekelná ústa. Z čistě psychologického hlediska je na sestupu pod povrch světa něco velmi znepokojivého. Něco jako lézt do žaludku obrovského zvířete a plazit se dolů jeho hrdlem. Každou chvilku se mohou čelisti zaklapnout a navždy mě uvěznit.

"Co máš? Nelíbí se ti snad znovu sestoupit do lůna?" řekl Quinlan se zlomyslným úšklebkem. Nebral jsem ho na vědomí. To nebylo lůno, alespoň pro mě ne. Lůno je bezpečné, teplé místo, kde se dá skrčit a dovolit zapomnění, aby se rozhostilo v duši.

"Kterou z nich sestoupíme dolů?" zeptala se Naline a začala si upravovat batoh na svých útlých ramínkách. Byla víc připravená než já a tehdy jsem poznal, jak podivně ji Quinlan přitahuje. Jestli to byla jeho záhadná náladovost (což jsem si jist, že zaměňovala za zmučenou duši) nebo jeho chvástává, lehkovážná tvář, kterou nám předváděl, když zrovna o něčem nedumal - neměl jsem tušení. Nicméně to, co na něm našla, pravděpodobně příznivě kontrastovalo s mou jednoduchou, otevřenou osobností. Jako mnoho jiných lidí dávala přednost tajemné povaze před otevřenou. On byl ten hluboký, a já ten mělký. Byl jsem si jist, že chtěla změřit hloubku jeho duše, když se předtím ponořila do té mé a zjistila, že moc hluboká není.

Quinlan jí odpověděl: "Sestoupíme tou vlevo. Druhé dvě jsou slepá okna."

Vzhlédl jsem. "Slepá okna?"

"Okna ve skále, která nikam nevedou. Nikam. Jako slepé uličky. Pár bychom jich tu napočítali. Proto potřebujeme všechny tyhle mapy." Zíral jsem na kusy složeného plátna, o kterých mluvil. Jednou jsem si je prohlížel, když spal... ale nic jsem z nich tenkrát nevyčetl.

"Ovšem pokud nás tam dole nesvedeš z cesty," poznamenal jsem tak lhostejně, jak jen to bylo možné.

"Bez obav. Jeskyňářství - to je moje parketa. Proč si myslíš, že mě Kanadáné potřebovali? Pro moje krásný oči?"

Byl jsem podezřívavý. "Jak to, žeš mi to nikdy neřekl?"

"Nebylo třeba. Krom toho je mi známo, že už jsi kolikrát lezl po horách. Na jednu stranu je to v mnohém podobné, na druhou stranu zase úplně jiné. Alespoň nebudeš panikařit. Nebudeš panikařit, že ne?" Jeho tmavé oči pátraly po mé tváři.

"Ne."

"Tak to je dobře, protože musíme společně dávat pozor tady na tu malou dámu."

Naline se hrdě ohradila: "Jsem schopná na sebe dát pozor sama," a otočila se k nám zády.

S těmito vztahy mezi sebou jsme se chystali sestoupit do vnitřností Kambodže. Pryč od lidského nebezpečí v džungli k primitivním nebezpečím podzemí. V honbě za ... barvou! Byli jsme blázni. Do jednoho. Já zvlášť, protože jsem tu bláznivost rozpoznal, a přesto jsem se nechal nabulíkovat. Poznáme vůbec náš svatý grál, jestliže jej někdy spatříme? Mohou naše oči, naše mozky zaznamenat něco, co si žádný člověk nedokáže představit? Třeba měl mrtvý Francouz jistý druh barvosleposti, která v umělém osvětlení dělala z úplně obyčejné červené, žluté, modré nebo nějaké podobné, něco unikátního. Jak jsem mohl vědět, že červená, kterou vidím já, je přesně stejná barva, kterou vnímá Nalinin mozek? Nebo, což je pravděpodobnější, ten Francouz nebo ti dva Kanadáné nebo Quinlan byli schizofrenici a celá ta věc byla výplodem fantazie jednoho z nich nebo všech dohromady. Hlava se mi točila, jak jsem slézal dolů do temnoty a mé nohy nejistě tápaly v jakési divné předtuše, když jsem hledal opěrku pro nohu na prvním z mnoha výčnělků. Moje svítilna začala zvýrazňovat stěny skalní díry, které byly ohlazeny tekoucí

vodou a které se třpytily, jak se světlo kymácelo sem a tam. Když jsem se konečně dostal na plošinu, v noze mi to pěkně cukalo. Věděl jsem, že dělám chybu, ale Quinlan mě úplně ovládl. Když bych se s ním pokoušel přít, prostě by mě nechal za sebou. Neznal jsem cestu domů, takový jsem byl hlupák. Brzy jsme se soukali úzkými štěrbinami a přelézali balvany. Někdy jsem míval závrať, ale vždycky jsem si odpočinul jen na chvíli. Quinlan byl schopný mě tam nechat, kdyby věděl, že jsem nemocný.

"Jsme v krajině věčné noci. Bez našich svítilen by tu panovala ustavičná temnota." Vyhnal jsem takové myšlenky z hlavy a soustředil se na ruce a na skalní výčnělky, a při tom jsem poslouchal vzdálený hluk vody, jejíž ozvěna se odrážela v hrobové prázdnotě, do které jsme se ponořovali. Quinlan šel první a ustavičně nahlížel do map, když jsme se v tunelech dostali k nějakému větvení chodeb. Ve slepém okně, varoval nás znovu a znovu, bychom mohli nalézt smrt.

O tom jsem vůbec nepochyboval. Narazili jsme na jednu nebo dvě díry, které se zdály bezedné. Hodil jsem tam kamínky, ale odešel jsem, aniž bych zaslechl, jak dopadly. Zlověstné hluboké ticho, kde by měl být alespoň nějaký zvuk, je tím nejhorším zvukem na světě. Cítil jsem v té tmě doteky. Zřejmě pavouci. Nebo snad ještěrky? Čím hlouběji jsme se dostávali, tím byla skála vlhčí. Často jsme odpočívali, a při tom jsme se modlili, aby nám svítilny vydržely. Bylo tam horko a zatuchlý, zemitý pach čerstvě vykopaného hrobu, který mi neustále čpěl v nose. Jednou se Naline, která šla mezi námi, propadla s hrozným výkřikem do postranní prohlubně. Po tom dlouhém období, kdy jsem naslouchal pouze tichu, mi z intenzity jejího výkřiku zalehlo v uších a tisíce jehliček se mi zabodlo do mozku. Quinlan ji rychle vytáhl a utěšovali jsme ji, dokud se z toho nevzpamatovala. A znovu jsme pokračovali chodbami plnými podzemní temnoty: tunely, jichž se sluneční paprsky nedotkly od jejich stvoření.

Náhle jsme začali stoupat.

"Quinlane!" zavolal jsem, a až jsem nadskočil při vracející se ozvěně svého hlasu. Vypadalo to jako svatokrádež, porušit chrámové ticho katakomb. Téměř se zdálo, že by se ke mně mohli ze skrytých přístěnků seběhnout knězi a obětovat mou duši d'áblu za to, že jsem porušil jejich posvátné ticho. Bud' nechtěl slyšet, nebo mě ignoroval. Začali jsme stoupat vzhůru komínem, vydatně jsme při tom používali nohy a záda, a tak mi nezbývala energie na další mluven. Nahoře byla jeskyně s nízkým stropem, jejíž stalaktity a stalagmity, coby tesáky podzemí, nás zdržely, protože jsme se mezi nimi museli proplétat. Pak se objevila další okna, některá z nich pravděpodobně slepá, a další a další, směrem vzhůru a dopředu, ale dolů už více ne. Pokračovali jsme s přestávkami dál nějakých osmnáct hodin.

Nakonec jsme dorazili na místo, kde Quinlan navrhl, že přespíme. Z nějakého důvodu byl velmi rozrušený, a když jsem se zeptal proč, jenom řekl:

"Kanaďané mi o tomto místě vyprávěli. Venku je teď noc. Až se rozední, pochopíš. Necítíš něco? Vánek?"

Měl pravdu. Bylo to tak. Na tváři jsem cítil svěží větrík.

Uložili jsme se ke spánku. Nejprve měla Naline ruku u každého z nás, ale když jsem se později probudil, zjistil jsem, že je stočená do klubíčka vedle Quinlana. Byl jsem však příliš rozrušený, než abych se o to staral, a vlastně to vypadalo příliš nevině, než abych musel žárlit. Snad za to mohly představy, které se člověku v polospánku honí hlavou. Doopravdy mě probral až Nalinin tichý hlas, když řikala: "Podívej, Quine, hvězdy."

Pohlédl jsem nahoru, kam ukazovala rukou, a spatřil jsem něco, co by mohlo vypadat jako noční obloha. Změnilo se ještě něco, ale nemohl jsem kápnout na to, co.

Pozornější pozorování však ukázalo, že se Naline mýlí. Nebyly to hvězdy, ale vzdálené trhliny ve skále, kterými se dovnitř dralo denní světlo. Byly jich tam stovky, snad i tisíce. Zdálo se, že jsme se ocitli v obrovské jeskyni nějaké duté hory a že světlo vnikající dovnitř štěrbinami osvětluje tento vnitřní svět asi tak, jako když svítí hvězdy za bezměsíčné noci. Viděli jsme, ale jen slabě. Rozeznal jsem tvary skal a poblíž rozlehlé podzemní jezero. U nohou nám rostly dokonce nějaké rostliny.

"Jsme na místě?" zeptal jsem se.

"Francouz to odhadoval šest kilometrů v poloměru a denní světlo dva kilometry vzhůru v nejbližším bodě."

"Co jiného říkal?" zeptala se Naline.

"Že je tu život. Nejenom zvířata, ale i rostliny. Poslouchejte..."

Nastražili jsme uši a náhle jsem si uvědomil, co mě to před chvílí tak rušilo. Bylo slyšet slabé, ale neustálé švito-

ření podmalované šustěním. Pohlédl jsem na Quinlana. "Ptáci," řekl jsem. "Na stropě. Určitě se sem dostali šterbinami."

"Správně. A netopýři. Možná, že někteří tu žijí a umírají, aniž by kdy spatřili venkovní svět. Klidně by tady v jezeře mohly být i ryby."

"Fakt?" řekla Naline, jako by ji to udivilo.

"Proč ne? Ptáci sem zanesou jikry na nožkách. A taky je možné, že jezerem protéká nějaký proud zvenčí. Tady rozbijeme náš tábor. Myslím, že teď bychom měli dělat každý krok velmi opatrně."

Byli jsme v novém světě. Polotemném místě uzavřeném obyčejnému životu. To vědomí bylo úžasné, a přesto poněkud děsivé. Kdyby se nám náhodou něco stalo, nikdo nám nepomůže, je to na nás.

"Navrhuji, abychom šetřili baterie ve svítilnách," řekl Quinlan. "Oči brzy tomuto světlu přivyknou. Měli bychom co nejdříve začít hledat. Počítám, že hledáme něco živého, nějakou rostlinu nebo měkkýše."

"Měkkýše?" zeptala se Naline.

"Ano. Něco jako ostranka, mořský plž nalezený ve Středozezemním moři. Její ulitu drtili Římané na prášek pro jeho nachové zbarvení..."

Chtěl jsem vědět něco víc o tom, kde jsme a co tu kolem je, ale Quinlan mi stejně nerekla víc, než že jsme v jeskyni. "Francouzovy poznámky udávají jen rozměry - nebo jeho odhady rozměrů. Tak co ještě, ksakru, chceš? Teď jsme tu. Od této chvíle jsme na cestě za poznáním. Vychutnej si to."

"Chtěl bych vědět, co měl ten Kanadčan v batohu," řekl jsem.

Quinlan mě snadno utřel: "Je mi úplně volný, co ty bys rád, kámo, ale jen do ty doby, než mě to naštve." Posadili jsme se a pustili se do přidělu potravin, které jsme si přinesli s sebou. Žvýkal jsem nějaké sušené ovoce. Po jídle jsem poodešel stranou, abych se podíval, co dělá noha. Z rány vytékal hnís a celé to bylo zanícené. Vymyl jsem to a převázal, než jsem se k nim znovu připojil. Namísto bolesti jsem začínal být jako omámený a cítit lehkou závrať. Téměř jsem si byl jistý, že mě kousla krysa a ne nějaký had, jak jsem se zprvu domníval. Nezdálo se, že by to mé spolencejky nějak zajímalo, ted', když už jsem si několik dní nestěžoval. Možná že to byla čistá spekulace, ale měl jsem dojem, že si čas od času vyměňují významné pohledy. Co se dělo, když jsem spal? Šeptali si snad spolu tajněstkářsky po celý ten čas? Myslela si snad Naline, že jsem opravdu tak hloupý a netuším, co mezi nimi za těch pár dní vyklíčilo? Měli snad už...? Zalila mě vlna vzteku. Pokusil jsem se soustředit na své okolí a pozoroval jsem jezero. Světlo "hvězd" se odráželo na klidné hladině vody. Jak Quinlan řekl, oči rychle začaly přivykat šeru. Kolem jezera vystávaly hrboaté tvary skalnatých břehů. Přemýšlel jsem, jak mohlo takové místo vzniknout. Že by sopka? Nebo vodní eroze? Z myšlenek mě vytrhlo lehké zašplouchání.

"Co to bylo?" vyjevil jsem se.

Náhle jsem byl ve střehu. Quinlan často říkal, že má šestý smysl, ale já jsem nikdy nevěřil na nějaké nejisté vyšší schopnosti, pouhé zveličování existujících pěti smyslů.

"Co bylo co?" zeptal se Quinlan.

"Ten zvuk." Naline řekla: "Asi nějaký pták, nebo ryba nebo tak něco. Přestaň být tak podělanej, Andy." Zasmála se vlastnímu vtipu a zvuk jejího smíchu se nesl nad vodou. Bůhvíproč mě to namíchlo.

"Bud' zticha, ty hloupá..." začal jsem, ale včas jsem toho nechal. Přestala se smát jako když utne a řekla:

"Prosím, Andy?" Pak se odvrátila. Quinlan hleděl velmi agresivně.

"Nic. Promiň," odpověděl jsem celý nesvůj. "Já... koukněte, trochu se tu porozhlédnu. Můžete každé čtyři minuty bliknout lampou, abych našel cestu zpátky?"

"Jak je libo," řekl Quinlan.

"Tak zablikáte?"

Stroze přikývl.

Prchal jsem od nich se smíšenými pocity a mé předstírané odvahy s každým krokem ubývalo. Velmi brzy na mě dolehl tíživý pocit samoty, ale nic by mě nepřimělo otočit se a vrátit se k nim zpátky. Bavili se o mě, to bylo jasné, a znovu se ujišťovali o svých rostoucích vzájemných sympatiích. K čertu s nimi. Ať jdou třeba do háje... Mě to nebere.

Háček byl v tom, že mě to vzalo hodně. Příliš. Vzalo mě, že ztrácím Naline, a vzalo mě, že je to Quinlan,

ze všech lidí právě on, kdo mi ji bere. Co to bylo, co ji tak zaujalo? Jeho proměnlivé chovám? Jeho idiotsky ostříhané vlasy? Co? Šplhal jsem stejně dobře jako on. Měl jsem víc peněz. Co chtěla? Někoho, kdo si mumlá jako Brando?

Ohlédl jsem se. Svítilna třikrát blikla.

Stoupł jsem na měkkou půdu mezi skalami a rozsvítil baterku. Pod nohama mi čvachtal mech a ještě nějaký druh rostliny trochu připomínající slanobýl. Že by tohle bylo to místo, kde mají být měkkýši? Opatrně jsem převrátil kámen v promočené zmeti rostlin. S výkřikem jsem však uskočil, když odtamtud vyklouzla mořská hvězdice s tykadly. Posvítł jsem baterkou za úsek tmavého mechu a osvítł ještě větší území rostlinného života, tentokrát podobného rákosu a vypadajícího velmi křehce.

Šplouchnutí, které se za mnou ozvalo, mě přinutilo se otočit. Stál jsem jako přimrazený a pátral jsem baterkou po vodní hladině. Pak jsem ho objevil. Srdce mi spadlo do kalhot a málem jsem vykřikł.

Asi dvacet metrů ode mne ležel nahý muž na bříse na něčem, co připomínalo rákosový prám. Pádloval rukama, jako by plaval kraula. Zhasł jsem svítilnu, stál jsem a třásl se jak osika. Był to vůbec člověk?

Mířł ke mně? Pospíchal jsem zpátky za ostatními tak tiše, jak to jen šlo. Vlastní dech mi připadal abnormálně hlasitý a mé horolezecké boty s traktorem na tvrdém povrchu vrzaly. Jednou nebo dvakrát jsem uklouzl a zavrával, pak jsem zastavil, skrčil se za vysoký kámen a naslouchal. Slyšel jsem však jen, jak mi krev hučí v uších. Spatřł jsem, jak vepředu zamrkala lampa a vděčně jsem se pustil tím směrem.

"Quinlane," řekl jsem bez dechu, když jsem dorazil. "Někdo tady je." Tiše naslouchali, když jsem se jim pokusil líčit, co jsem spatřł. Dokončil jsem svůj poněkud nesouvislý výčet a Quinlan řekl: "Musí sem vést ještě nějaká jiná cesta. Ukaž, kde jsi ho našel."

"Ted?"

"Samozřejmě že ted. Co se ti děje?"

"Nic," řekl jsem. Proč bych měl před ním dávat najevo svůj neklid... víc než neklid, pomatení. Vedł jsem ho k místu, kde jsem viděl člověka na pramu. Naline šla za námi, pravděpodobně proto, že nechtěla zůstat sama.

Dávali jsme si pozor, abychom nepoužili baterky. Jak jsme se blížili k území porostlému mechem, stále bylo zřetelnější jakési tiché mumlám. Napočítal jsem jich asi sedm stojících a přinejmenším dva klečeli vedle něčeho bílého. Nebylo snadné odhadnout jejich výšku, obzvláště v přírodním světle, ale odhadoval jsem, že ani jeden neměl víc než metr dvacet. Všichni byli nazí, ale protože na sebe byli namačkáni, bylo těžké rozlišit muže a ženy. U nohou jim leželo nějaké tělo. Celý jsem se chvěł, jak vzrušením, tak strachem, soustředěný na lidi přede mnou. Naline a Quinlan byli také potichu: cítil jsem jen dýchání blízko hlavy.

Náhle skupinka na mechu vyzvedla nehybné tělo na ramena a odnášela je ke skalní stěně v zadní části jeskyně. Brzy se nám ztratili z dohledu.

"Co budeme dělat?" zašeptal jsem.

"Čekat," odpověděl Quinlan. "Vešli do otvoru - pravděpodobně do nějaké vedlejší jeskyně."

Stáli jsme tam asi hodinu. Tou dobou už se mé svaly svíjely na pokraji křeče. Náhle mi Quinlan pevně stiskł rameno a já spatřł, jak se skupinka, jeden po druhém, vynořuje ze stínu. Był příliš šero, než abychom mohli spatřit víc než matné obrysy jejich těl, ale téměř jsme mohli prohlásit, že vypadají lidsky. Každý u vody zdvihł něco ze země, sešel na mělčím a odpádloval na jezero. Nakonec byl pryč i ten poslední. Quinlan se dotkl mé ruky a v tichosti jsme vyrazili směrem k tmavému otvoru i s Naline, která se mě držela za pásek.

S rozsvícenými svítilnami jsme vstoupili dovnitř. Byla to, přesně jak Quinlan odhadoval, vedlejší jeskyně velikosti asi vesnického kostelíka. Pátral jsem baterkou po stěnách a spatřł dutiny vytesané do skály. V nich ležely balíky a ve vzduchu se vznášel hnilobný puch. Prozkoumali jsme nejbližší polici. Byla tam mrtvola, její kosti už prosvítaly uschlým masem. Moc masa na ní nezbylo, a když se Quinlan dotkl prstem břicha, napjatá křehká kůže se protrhla jako tenký papír. Ve dvou následujících dutinách byly pouze kosti. Nakonec jsme narazili na čerstvou mrtvolu. S největší pravděpodobností tvor, kterého sem právě uložili k odpočinku. Říkám tvor, protože se na něj to slovo hodilo mnohem víc než člověk. Přestože měl rty, nosní dírky a oční víčka pevně sešitá, byla to jasně tvář opice. Lidské tělo, ale tvář opičí.

"Bože," slyšel jsem Quinlanův šepot.

Zaslechli jsme, jak Naline tiše zasténala. Posvítili jsme jí na tvář. Byla mrtvolně bledá a mířila k východu.

"Hanuman" šeptala.

Nechápavě jsme se na sebe s Quinlanem podívali.

"Hanuman," opakovala. "Bůh!"

Byly doby, kdy se Naline chovala jako dívka ze Západu, ale teď se vrátila zpět k asijské kultuře a nic by ji nepřimělo změnit názor.

"Tenhleten není žádný bůh," bručel Quinlan. "Ani jeho přátelé, ani příbuzní. Jsou to nějaké primitivové."

"Ale nejsou to ani zvířata," uvažoval jsem. "Mají pracovní nástroje - pramy pro jednoho. A jedním z prvních znaků civilizace je úcta k mrtvým."

Myslím, že nám všem to muselo v hlavách pěkně vříst, když jsme o několik minut později opouštěli pohřební místnost. Aspoň mně tedy ano. Nikdo z nás o tom nemluvil, ale všem zřejmě došlo, že jsme objevili novou lidskou rasu. Pravděpodobně polozvířecí, ale člověku velmi blízkou. Ještě jsme si o tom nedokázali promluvit, bylo příliš těžké pokusit se to formulovat ústně. Museli jsme se s tou nepochopitelnou skutečností každý vypořádat po svém a dospět k nějakému racionálnímu vysvětlení. Naline to očividně dost sebralo. Kdesi v její kultuře byla mytologická bytost velmi podobná té, kterou jsme právě viděli. Přemítal jsem, jak bych se asi tvářil já, kdyby nás mrtvý přítel měl rozdělená kopyta, rohy a trochu špičatou hlavu. Asi by mě to taky pěkně vzalo. Pro ni byl zjevením z důvěrně známého dětského snu, snad noční můry. Pozdě v noci jsme to znovuprobírali a Naline nám vyprávěla příběh o Hanumanovi.

"Byl synem boha větru, Vaju, a jedna legenda vypráví, že jeho matka byla opice. Další, že si spletl slunce s ovocem ze zlata a vyskočil pro něj tři tisíce mil do vzduchu. Bůh nebes, Indra, se polekal a zlomil mu za to čelist, takže se jeho brada podobala bradě opičí."

"Je tu víc podobných věcí, než jen tohle," podotkl jsem. "Upjala ses k té myšlence až příliš ochotně."

"Ano," svěřila hlavu. "Čínský protějšek Hanumana, Opici, pohřbil Buddha pod nějakou horou. Byl to trest za to, že Opice vypila nefritovou štávu a výtažek z gumy a její tělo se tak stalo tvrdé jako diamant a nezranitelné. My jsme.... právě pod tou horou. Zprvu jsem se toho bála, ale to bylo hloupé. Už jsem v pořádku."

"A co budeme dělat, co se týče těch... lidí?" zeptal jsem se. "Prostě je budeme ignorovat, nebo studovat, nebo budeme pokračovat v hledání naší ztracené barvy? Nebo co?"

"Asi je budeme do jisté míry studovat," odpověděl Quinlan. "Ale nejsme antropologové. Nevíme, co je důležité. Až se dostaneme ven, pak se můžu vrátit zpět s vyškoleným týmem."

"Opravdu bys to udělal?" zeptal jsem se.

Naline na mě tvrdě pohlédla.

"Proč ne?" pustila se do mě.

"Víš, co se stane. Za rok už tu budou instalovat nápojové automaty."

"Myslíš, že bychom je měli nechat na pokoji? Jako nějaké pitomí ochránci přírody?" řekl Quinlan ironicky.

Řekl jsem: "Jestli získáme to, proč jsme sem přišli, proč bychom ještě měli těmto lidem působit potíže?"

"Kvůli slávě," odpověděl nepokrytě.

"Pokud najdeme novou barvu, budeme slavní. Snad by byla naše sláva díky objevení ztraceného kmene ještě větší, ale bohatství a vše, co k tomu patří, už budeme mít jisté."

"A co když ji nenajdeme?" zeptala se Naline.

Byl jsem neoblomný. "Francouz ji našel. Myji najdeme taky. Nechme tyhle lidi na pokoji."

Spíš jsem cítil, než viděl, že Quinlan kývl na Naline. Znal jsem ho dobře a věděl jsem, jak bude reagovat na mou snahu o ochranu přírody. Řekne, že já jsem bohatý a on je chudý. Lidé při penězích si mohou dovolit takovou filantropii, mohou si dovolit být čestní. Ti, co je nemají, jsou oprávněni využít, co mohou, a poté též hýřit mravními ponaučeními. Už jsem kdysi jeho přednášku vyslechl a netoužil j sem po opakování.

"Jdi se vycpat," řekl nakonec polohlasně. "Já budu dělat, co sám uznám za správné."

"No, hlavně si to dobře promysli, Quine," řekl jsem. "Jsem unavený. Zalezu si do spacáku. Jdeš, Naline?"

Hlava se mi točila, potřeboval jsem se vyspat.

Její hlas zněl v temnotě slabě. "Ještě tu chvilku zůstanu. Chci si promluvit s Quinem. Běž napřed."

Zalomcoval mnou vztek. Když už jsem řekl, že si jdu lehnout, nemohl jsem teď zůstat, aniž bych vypadal jako malé dítě. Nasoukal jsem se o několik metrů dál do spacáku a upadl do hlubokého spánku i přes jejich mumlání, příliš tiché, než aby bylo možno rozumět. Spiknutí. Nemohl jsem se zbavit shakespearovského slova, které mi neustále vrtalo hlavou. Tajnůstkáři. Byli to tajnůstkáři. Později jsem je slyšel, jak se plíží pryč. Věděl jsem, kam jdou a co budou dělat. Naline měla s sebou jeden ze svých foťáků. Šli k pohřebišti.

Několik příštích dní osvětlených "hvězdami" jsme strávili pátráním po nejbližším okolí. Příležitostně jsme narazili na jednoho nebo pár opicích lidí, ale nikdy nás nenechali dostat se do své blízkosti. Objevovali se a zase se ztráceli z dohledu jako vzdálené přízraky, neochotní k přímému kontaktu. Pokud se mě týkalo, bylo to vzájemné. Nijak jsem si nepřál vyrušit nebo přerušit rytmus tohoto podzemního světa, snad jen v úmyslu najít tu záhadnou, zřejmě vymyšlenou novou barvu. Pokud šlo o Naline, byl jsem si jist, že touha no slávě za jakoukoli cenu je jen nohsledstvím Quinlana. Úplně jasně byla otřesena jejich přítomností, předsudky své rasy měla hluboce zakořeněné, ale zároveň do něho byla zblázněná. Pozoroval jsem její úzké hnědé oči, když zase ona studovala jeho. Často se se mnou přel a tehdy se vždy schovávala za jednu ze svých asijských masek. Nebylo pochyb, že její oddanost prošla změnou. Můj fyzický (a psychický) stav mě nutil reagovat záchvaty paličaté žárlivosti a ji to tím více přitahovalo k němu.

Fascinoval ji tak, jako některé lidi přitahují umělci s temnou povahou. Snad mu chtěla porozumět, kdo ví. Trávili teď noci společně. Nikdo z nás nic neřekl, ale objevila se mezi námi jakási stěna. Vzal jsem spacák a odsunul jsem se pěkně daleko od nich. Občas jsem dokonce jedl sám. Připsal jsem mu k dobru, že nedovolil žádné otevřené projevy lásky, ale to činilo situaci pouze snesitelnou, ne však přijatelnou. Stále se mi líbila, ale jeho jsem nenáviděl. Někdy jsem se téměř dusil, když jsem si s ním měl jen vyměnit pouhé zdvořilostní fráze. Většinou jsem si dělal společnost sám a nechal je

0 samotě.

Úspěch nám unikal. Našli jsme mnoho neobvyklých odstínů, ale všechny měly známé zabarvení odvozené ze tří základních barev. Začaly nám docházet zásoby, a tak jsme na přilepšenou lovili v jezeře ryby a vytahovali odtud bledé a často průhledné výstavní kusy. Naline ustavičně fotografovala okolí a nás, ale nikdy se jí nepodařilo přilákat opičí lidi dost blízko. Schválně jsem jí neřekl, že to byly pravděpodobně neustálé záblesky od foťáku, které je držely zpátky. Byl to zvláštní pocit, sedět sám v polotmném světě, kde se přirozené zvuky ptáků a zvířat odrážejí jako dutá ozvěna ve tmavých koutech. Vše se zdálo tak neskutečné. Bylo to neskutečné. Čas od času jsem slýchal vzdálené šplouchání malých rukou, kormidlujících prámy po klidné hladině jezera. (Ještě stále jsme neobjevili jejich hlavní sídliště, ačkoli, popravdě řečeno, vedlejším jeskyním, které vypadaly obydlené, jsme se vyhýbali. Neměli jsme žádnou představu, kolik jich je, a klidně se mohlo ukázat, že nechovají zrovna přátelské sklony.)

Pořád mi nebylo dobře. Neustále jsem měl vysokou teplotu. Bolest začínala být nesnesitelná. Věděl jsem i to, že otrava krve může být smrtelná, a to mě bez ustání sužovalo. Jednou nebo dvakrát jsem se těm dvěma pokusil vysvětlit, že na tom nejsem moc dobře, ale oni jen opakovali: "Brzy. Už brzy se vydáme domů. Zkusme ještě jeden den." A dny ubíhaly a ubíhaly.

Najednou mě jednoho rána zachvátila rozmrzelost. Ze změti myšlenek se prodral na povrch hanebný kousek. Aniž bych o něm přemýšlel, rozeběhl jsem se k místu, kde jsem věděl, že ti dva bezpečně budou.

"Quinlane," volal jsem a škrábal se k nim nahoru. "Rychle, myslím, že jsem něco našel!" Vložil jsem do svého hlasu tolik vzrušení, kolik to šlo. Vyskočil, jako když ho píchne. "Co? Co se děje?" Vypadal překvapeně. Naline se posadila, natáhla se pro košili a rukama si zakrývala řadra. Hloupé gesto, nahou jsem ji viděl už tolikrát.

"Něco jsem našel. Rychle." Klidným krokem jsem vyrazil okolo skalních komínů a pilířů. Quinlan mě následoval,

1 když poněkud zvolna. Vedl jsem ho asi pět set metrů a ukázal jsem na římsu, na kterou jsem den předtím sám vylezl. "Tam!" Začal jsem hledat opory pro ruce a lézt

nahoru. Slyšel jsem, že si něco mumlá, ale pak jsem ucítil, že jde za mnou.

Při mém rychle se zhoršujícím stavu byl výstup těžký a nebezpečný, ale na jeho druhém konci mě čekala odměna, která za tu bolest stála.

Chvilí trvalo, než jsme vyšplhali na skalní plošinu. Oba jsme sotva popadali dech, jak jsme se usilovně škrábali vzhůru. Věděl jsem, že lézt dolů bude vyžadovat mnohem větší úsilí.

Seděl jsem opřen o stěnu a odpočíval, zatímco se Quinlan zuřivě rozhlížel kolem. "Kde?" vyštěkl. Nic jsem na to neřekl a on nakonec u kraje uviděl vlhké území, porostlé houbami.

"Houby?" zeptal se a zhasl baterku. Dychtivě k nim přistoupil, kousek si udloubl a studoval jej v umělém světle. Po chvíli namířil světlo na mou tvář. Nedalo mi to. Musel jsem se smát.

"Ty hajzle!" zaklel. "To je krvavě purpurová. Copak nevíš... ale víš, samozřejmě že víš, ty smrade."

Prudce hodil houbou, která se mi bolestivě rozplácla na hlavě. Pak se zdálo, že se zlostí pomine, ječel na mě vysokým ženským hlasem a házel mi kusy toho svinstva na hlavu. Přitiskl jsem si ruce na obličej a smál jsem se do dlaní. Houby dopadaly na skalní stěnu za mnou a čas od času přistály i na mně. A pak se něco stalo. Myslím, že uklouzl na vlhké půdě. Slyšel jsem, jak se mu změnil hlas, a když jsem vzhlédl, na svém místě už nestál.

"Andy!" Znělo to naléhavě a zoufale. Pak jsem uviděl, jak se drží rukama za kraj skály, až má od té námahy klouby prstů celé bílé.

"Andy! Proboha tě prosím..."

Natáhl jsem ruce a zaváhal snad jen na kratičký zlomek sekundy. Pak byl pryč. Nevydal ani hlásku. Slyšel jsem, jak jeho tělo dopadlo na dno s hlasitým křápnutím. Hlava. Pak se ke mně donesl Nalinin křik. Po chvíli se změnil ve vzlykání a já jsem pomalu slézal dolů.

Když jsem se konečně dostal na zem, pozorovala jezero. Seděli jsme nad jeho tělem asi hodinu, když se k nám po jezeře začalo šířit šplouchání. Jelo jich směrem k nám na malých prámech asi třicet, pro jistotu jeden vedle druhého. Vystoupili na břeh, udělali skupinku a přibližovali se k nám za vzájemného dotýkání. Naline a mě ignorovali, seskupili se kolem těla, tiše naříkali a dělali rukama neurčité pohyby. Pak někteří zdvihli tělo na ramena a odcházeli.

"Počkat!" zavolal jsem, ale jen jeden, nějaký muž, mi věnoval pozornost. Vrátil se a zvědavě si mě prohlížel. Posvítíl jsem mu do opičí tváře. Pak jsem se začal znovu smát - zrovna tak, jako jsem se chechtal na římse - a on poděšeně utekl. Ale nebylo možné se kontrolovat. To byl teda vtip. Tak zatraceně nespravedlivý. Konečně jsem si uvědomil, že do mě Naline buší pěstmi a vzlyká: "Přestaň. Tak přestaň. Přestaň." To mě zarazilo a konečně mě zmohly vlastní slzy zármutku a marnosti. Zřejmě jsme každý brečel z jiného důvodu, nevím. Věřím, že ano.

"Byl to Hanuman, tvůj opičí bůh," vyhrkl jsem konečně. "Proč se nám neukázal už dřív?"

"Přišel jsi o zdravý rozum," řekla. "Tohle místo tě připravilo o rozum. Drž se ode mně dál. Nechci tě mít blízko sebe. Mohl jsi zachránit Quina. Nechal jsi ho zemřít, ty hajzle."

"Chtěl jsem... natáhl jsem se, ale spadl dřív, než jsem ho mohl chytit za ruku. Ten, kdo tu nemá všech pět pohromadě, jsi ty, ne já. Natáhl jsem se..."

"Ale ne dost rychle, Andy. Ne dost rychle."

Třeba měla pravdu. Třeba jsem to byl já, kdo byl blázen. Už mi to bylo jedno. Viděl jsem ji. Opici. Byly jich tucty, i žen. Pod horou, kterou na ně postavil Buddha, přebývali od dob, kdy Země patřila bohům, od dob, kdy chodili po světě a mezi smrtelníky. "HANUMAN!" zavolal jsem a ozvěna mého hlasu se vracela znovu a znovu. "Jsou to jen lidé," řekla Naline tiše. "Obyčejní lidé." Pak jsem jí to řekl. O těch očích. Tu barvu měli v očích. Teď už vím, co měl Kanad'an v batohu. Sít', uspávací střely, něco na chytání lidí. Francouz našel neznámý kmen s jedinečnou tváří a jedinečnými očima. Kanad'an chtěl jednoho z nich ukázat civilizaci. Quinlan takové ambice neměl. Nová barva a několik fotografií opicích lidí by ho uspokojily. Fotografie! Ještě té noci jsem ukradl Nalininy foťáky a naházel je do jezera. Když na to přišla, řádila jako pomínutá a řekla, že mě tu nechá chycípnout. Věřil jsem jí.

Během následujících několika dní se můj fyzický stav podstatně zhoršil. Horečka mě neopouštěla, končetiny mě bolely, když jsem nejistě vrávorál kolem. Uvědomoval jsem si, že nesouvisle blábolím, ale nebyl jsem schopen to kontrolovat. Myšlenky proudily mou bolavou hlavou tam a zpět s vázkou

konzistenci. Sny, ať ve spaní nebo při vědomí, začaly být příliš živé a hmatatelné. Kůže kolem rány po kousnutí byla černožlutá a zapáchala.

Naline se mnou mluvila, pouze když musela a záměrně se vyhýbala mým očím. Sbalila naše věci a připravila se k odchodu. Pak zemřel další opičí člověk a poté, co jsme byli svědky odnášení těla do hrobky, mi řekla: "Mohli bychom ho vzít s sebou." Chvíli to trvalo, než mi došlo, co chtěla.

"Já... nikdy bychom ho neunesli. Jen si vzpomeň na všechny ty obtížné úseky cesty... nemůžeme šplhat a ještě nést tělo. Jsem velmi nemocný."

"Musíme mít důkaz," řekla prudce. "Jinak Quin zemřel pro nic za nic. Lidé venku budou chtít důkaz o existenci opicích lidí." Její hlas zdrsněl: f`erx)můžuti,polmdnerx)můžeštymě."

"Nemohl bych," řekl jsem jí a v hlavě mi bzučelo.

"Ty slabochu. Ty máš vždycky nahnáno."

"Počkej. Počkej. Mám nápad. Hele, vezmeme jen hlavu opičího člověka. Zajdu pro ni a zabalíme ji do vlhké látky. Jo?" řekl jsem, třebaže mi při pomýšlení na to, jak odřezávám mrtvole hlavu, nebylo dvakrát nejlíp.

Zdalo se, že ji to uspokojilo. "Dobrá. Ty oči. Musíme jim ukázat ty oči... a tvář. Udělej to, Andy.

Budeme slavní, Quin také. Aspoň si budeme moct říct, že to stálo za to, ne?"

"Nevím," odpověděl jsem. "Snad jo." Byla teď příliš odhodlaná. Požadavkům, kterými mě tlačila ke zdi, se nedalo odolat. Vzal jsem mačetu, a až nebyli u hrobky žádní opičí lidé, vešel jsem dovnitř a našel polici s tělem. Potlačoval jsem přirozenou nevolnost, která mi stoupala až do krku, a odsekl hlavu. Před pohřební jeskyní jsem ji zabalil do látky vymáchané v jezeře. Namluvil jsem Naline, že takhle déle vydrží. Pevně jsem ji omotal provázkem a několikrát zauzloval. Když jsem byl hotov, vypadala jako jeden z těch neškodných ranců, které jsme nesli v batozích. Na ohavném konci krku jsem nechal kousek látky odstávat a ukázal to Naline.

Při pohledu na krvavé maso sebou trhla a němě přisvědčila. Dokončil jsem zábal, vložil hlavu do její brašny a vyčerpaně jsem se složil a usnul.

Ve spaní jsem pořád viděl, jak sekám hlavu. Znovu jsem slyšel krátké a ostré zasyčení, "Sss! Sss! Sss!", když jsem přeťal páteřní míchu. Řezání gumovitých šlach. Díky bohu, že měl oční víčka sešitá. Přestože jsem to dělal ve tmě, byl bych ty vyčítavé, obviňující oči cítil na sobě pořád.

Naline si s sebou odnesla všechny Quinlanovy mapy podzemních prostor. Zdali je, či není schopna je rozluštit, nevím. Doufám, že se jí to povede, přestože mě opustila. Tušil jsem to. Kdy odešla, nevím. Kvůli nemoci mám problémy myslet jasně.

Jsem v pasti, zajatec sítě slepých oken. Člověk v bludišti. Cesta skrz ně vede jen jediná a mnoho jich je falešných. Jedním slepým oknem bych bloudil celé hodiny, dostával se do dalších jemu podobných, dokud bych nebyl beznadějně ztracen. A potom ti podivní opičí lidé. Sedí kolem mě v kroužku, malé vráscité tváře osvětlené světlem lampy. Pokud sedím tiše, nebojí se. Při psaní této zprávy na sobě cítím jejich dech. Fascinováni svítilnou, mají oči doširoka rozevřené a pozorné, oči té barvy, kterou jsme tak dlouho hledali. Jak bych vám tu novou barvu popsal? Nevím. Vidím ji, ve světle je sytá. Přímou mě pálí na sítnici. (Duhovka! Cožpak bychom kdy pomysleli podívat se právě tam?) Přesto nemohu sdělit ani náznak toho, co pro mě znamená. Kruh dychtivých tváří, staříčkových opicích tváří poznamenaných opičí moudrostí, posázených drahokamy jedinečné barvy.

Zítřka se pokusím vyšplhat do jedné z těch puklin v naději, že bude dost velká, aby se jí dalo prolézt. Kvůli nemoci jsem slabý jako moucha, skalní stěna je strmá, ale optimismus neztrácím. Zvládnou to. A i kdyby ne, pád je lepší než pomalá smrt. Quinlan byl na tom stejně. Pak si ti směšní tvorové budou moci vzít i mě. Smrt je v jejich pochmurných životech velkou událostí. Zábavou. Celé hodiny vydrželi nad Quinlanem pobrukovat a tancovat. Nepochybně se mnou udělají totéž. Jaké světlo je v těch dychtivých očích. Událost!

Čekají na událost!

Odpusťte, že říkám, že je chci připravit o potěšení. Obalamutil jsem Naline, ale jak jsem mohl vydat ty zranitelné tvory lidstvu? Naline chtěla být Quinlanovi nablízku. No, má ho tedy teď s sebou. Alespoň část. Má jeho hlavu.

přeložila Blanka Vy koukalová